

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 774/2010

z dnia 2 września 2010 r.

w sprawie ustanowienia wytycznych dotyczących rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi i wspólnego podejścia regulacyjnego do opłat przesyłowych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1228/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej⁽¹⁾, w szczególności jego art. 8 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie (WE) nr 1228/2003 przewiduje utworzenie mechanizmu rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi. Zgodnie z tym rozporządzeniem zadaniem Komisji jest ustanowienie wytycznych określających szczegółowo procedurę i metodykę, które będą stosowane w odniesieniu do mechanizmu rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi, oraz odpowiednie reguły prowadzące do stopniowej harmonizacji zasad ustalania opłat zgodnie z krajowymi systemami taryf.
- (2) Od czasu pierwszego określenia potrzeby wprowadzenia mechanizmu rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi uzyskano cenne doświadczenia, w szczególności dzięki dobrowolnym mechanizmom wprowadzonym przez operatorów systemów przesyłowych. Operatorzy systemów przesyłowych mają jednak coraz większe trudności z osiągnięciem porozumienia w zakresie takich dobrowolnych mechanizmów.
- (3) Wiążące wytyczne określające mechanizm rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi powinny zapewnić solidną podstawę dla funkcjonowania mechanizmu rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi oraz zapewniać właściwe rekompensaty dla operatorów systemów przesyłowych z tytułu kosztów zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej.

- (4) Operatorzy systemów przesyłowych z państw trzecich lub terytoriów, które zawarły z Unią Europejską umowy, na mocy których przyjęły i stosują prawodawstwo Unii w dziedzinie energii elektrycznej, powinni być uprawnieni do uczestnictwa w mechanizmie rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi na zasadach równoważnych z zasadami stosowanymi wobec operatorów systemów przesyłowych z państw członkowskich.
- (5) Należy umożliwić operatorom systemów przesyłowych w państwach trzecich, które nie zawarły z Unią umów, na mocy których przyjęłyby i stosowały prawodawstwo Unii w dziedzinie energii elektrycznej, zawieranie umów wielostronnych z operatorami systemów przesyłowych w państwach członkowskich, umożliwiającym wszystkim stronom uzyskanie rekompensat kosztów zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej na sprawiedliwych i równych zasadach.
- (6) Operatorzy systemów przesyłowych powinni otrzymywać rekompensaty z tytułu strat energii elektrycznej spowodowanych zapewnianiem transgranicznej wymiany energii elektrycznej. Podstawą takich rekompensat powinna być szacunkowa ocena strat, które miałyby miejsce, gdyby nie prowadzono tranzytu energii elektrycznej.
- (7) Należy utworzyć fundusz w celu wypłacania operatorom systemów przesyłowych rekompensat kosztów zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej. Podstawą wartości tego funduszu powinna być ocena w skali całej Unii Europejskiej średnich długoterminowych kosztów przyrostowych udostępniania infrastruktury w celu zapewnienia transgranicznej wymiany energii elektrycznej.
- (8) Operatorzy systemów przesyłowych w państwach trzecich powinni ponosić takie same koszty korzystania z systemów przesyłowych Unii jak operatorzy systemów przesyłowych w państwach członkowskich.
- (9) Różnice w zakresie opłat za dostęp do systemu przesyłowego stosowanych wobec producentów energii elektrycznej nie powinny osłabiać rynku wewnętrznego.

⁽¹⁾ Dz.U. L 176 z 15.7.2003, s. 1.

Z tego względu średnią wysokość opłat za dostęp do sieci w państwach członkowskich należy utrzymać w zakresie umożliwiającym realizację korzyści wynikających z harmonizacji.

- (10) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią komitetu ustanowionego na mocy art. 13 rozporządzenia (WE) nr 1228/2003,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Na podstawie wytycznych określonych w części A załącznika operatorzy systemów przesyłowych otrzymują rekompensatę

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 2 września 2010 r.

kosztów zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej w swoich sieciach.

Artykuł 2

Wysokość opłat stosowanych przez operatorów systemów przesyłowych za dostęp do systemu przesyłowego jest zgodna z wytycznymi określonymi w części B załącznika.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie traci moc z dniem 2 marca 2011 r.

W imieniu Komisji
José Manuel BARROSO
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

CZĘŚĆ A

WYTYCZNE DOTYCZĄCE USTANOWIENIA MECHANIZMU REKOMPENSAT DLA OPERATORÓW DZIAŁAJĄCYCH MIĘDZY SYSTEMAMI PRZESYŁOWYMI**1. Postanowienia ogólne**

- 1.1. Mechanizm rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi (mechanizm ITC) przewiduje rekompensaty kosztów zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej, z uwzględnieniem zapewniania transgranicznego dostępu do systemu wzajemnie połączonego.
- 1.2. Operatorzy systemów przesyłowych tworzą fundusz ITC do celów rekompensowania operatorom systemów przesyłowych kosztów zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej.

Fundusz ITC zapewnia:

- 1) rekompensatę kosztów strat w krajowych systemach przesyłowych będących skutkiem zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej; oraz
- 2) rekompensatę kosztów udostępniania infrastruktury w celu zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej.

- 1.3. Wielkość wpłat na rzecz funduszu ITC oblicza się zgodnie z pkt 6.

Wielkość wypłat z funduszu ITC oblicza się zgodnie z pkt 4 i pkt 5.

Operatorzy systemów przesyłowych są odpowiedzialni za ustanowienie zasad dotyczących zbierania i wypłat wszystkich płatności w zakresie funduszu ITC, oraz za określenie terminów wypłat. Wszystkich wpłat i wypłat dokonuje się możliwie jak najszybciej i najpóźniej w okresie sześciu miesięcy od zakończenia okresu, za który dokonuje się wpłat i wypłat.

- 1.4. Europejski Organ Nadzoru Energii Elektrycznej i Gazu (ERGEG), utworzony na mocy decyzji Komisji 2003/796/WE ⁽¹⁾, co roku składa Komisji sprawozdanie z wdrożenia mechanizmu ITC i zarządzania funduszem ITC.

Operatorzy systemów przesyłowych współpracują z ERGEG w ramach tego zadania oraz przedstawiają ERGEG i Komisji wszystkie informacje niezbędne do tego celu.

- 1.5. Tranzyt energii elektrycznej oblicza się, zazwyczaj w ujęciu godzinowym, przyjmując niższą wielkość bezwzględną importu i eksportu energii elektrycznej dla połączeń wzajemnych pomiędzy krajowymi systemami przesyłowymi.

Do celów obliczania tranzytu energii elektrycznej wielkość importu i wielkość eksportu dla każdego połączenia pomiędzy krajowymi systemami przesyłowymi pomniejsza się proporcjonalnie do udziału zdolności przesyłowych alokowanych w sposób niezgodny z pkt 2 wytycznych dotyczących zarządzania ograniczeniami przesyłowymi określonych w załączniku do rozporządzenia (WE) nr 1228/2003.

Niezależnie od przepisów akapitu drugiego niniejszego punktu import i eksport energii elektrycznej dla połączeń wzajemnych z państwami trzecimi, wobec których stosuje się przepisy ppkt 7.1, uwzględnia się w obliczeniach tranzytu energii elektrycznej.

- 1.6. Do celów niniejszej części załącznika wymiana energii elektrycznej netto oznacza wielkość bezwzględną różnicy między eksportem energii elektrycznej z danego krajowego systemu przesyłowego ogółem do państw, w których operatorzy systemów przesyłowych są uczestnikami mechanizmu ITC, a importem energii elektrycznej do tego systemu przesyłowego ogółem z państw, w których operatorzy systemów przesyłowych są uczestnikami mechanizmu ITC.

⁽¹⁾ Dz.U. L 296 z 14.11.2003, s. 34.

W przypadku uczestników mechanizmu ITC sąsiadujących z co najmniej jednym państwem trzecim, wobec którego stosuje się przepisy ppkt 7.1, przeprowadza się następującą korektę obliczenia wymiany netto:

- 1) jeśli eksport energii elektrycznej ogółem do państw, w których operatorzy systemów przesyłowych są uczestnikami mechanizmu ITC, jest większy niż import energii elektrycznej ogółem z państw, w których operatorzy systemów przesyłowych są uczestnikami mechanizmu ITC, wymianę netto pomniejsza się o niższą z następujących wartości:
  - a) wymianę netto w ramach importu z tych państw trzecich; lub
  - b) wymianę netto w ramach eksportu do państw, w których operator systemu przesyłowego jest uczestnikiem mechanizmu ITC;
- 2) jeśli import energii elektrycznej ogółem z państw, w których operatorzy systemów przesyłowych są uczestnikami mechanizmu ITC, jest większy niż eksport energii elektrycznej ogółem do państw, w których operatorzy systemów przesyłowych są uczestnikami mechanizmu ITC, wymianę netto pomniejsza się o niższą z następujących wartości:
  - a) wymianę netto w ramach eksportu do tych państw trzecich; lub
  - b) wymianę netto w ramach importu z państw, w których operator systemu przesyłowego jest uczestnikiem mechanizmu ITC.

1.7. Na potrzeby niniejszego załącznika zapotrzebowanie oznacza ilość energii elektrycznej ogółem, wychodzącej z krajowego systemu przesyłowego do połączonych systemów dystrybucji, użytkowników końcowych przyłączonych do systemu przesyłowego oraz do producentów energii elektrycznej w celu zużycia na potrzeby wytwarzania energii elektrycznej.

2. Uczestnictwo w mechanizmie ITC

- 2.1. Każdy organ regulacyjny zapewnia w swoim obszarze kompetencji uczestnictwo operatorów systemów przesyłowych w mechanizmie ITC oraz nieuwzględnianie dodatkowych opłat dotyczących zapewniania transgranicznej wymiany energii w opłatach pobieranych przez operatorów sieci przesyłowych za dostęp do sieci.
- 2.2. Operatorzy systemów przesyłowych z państw trzecich, które zawarły umowy z Unią Europejską, na mocy których przyjęły i stosują prawodawstwo Unii w dziedzinie energii elektrycznej, są uprawnieni do uczestnictwa w mechanizmie ITC.

Operatorzy systemów przesyłowych prowadzący działalność na terytoriach wymienionych w art. 9 Traktatu o Wspólnocie Energetycznej⁽¹⁾ są w szczególności uprawnieni do uczestnictwa w mechanizmie ITC.

Każdy operator systemu przesyłowego z państwa trzeciego uczestniczący w mechanizmie ITC jest traktowany na zasadach równoważnych z zasadami stosowanymi wobec operatorów systemów przesyłowych z państw członkowskich.

3. Umowy wielostronne

- 3.1. Operatorzy systemów przesyłowych mogą zawierać umowy wielostronne dotyczące rekompensat kosztów zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej między operatorami systemów przesyłowych uczestniczącymi w mechanizmie ITC a operatorami systemów przesyłowych z państw trzecich, które nie zawarły z Unią Europejską umów, na mocy których przyjęłyby i stosowały prawodawstwo Unii w dziedzinie energii elektrycznej, i które w dniu 16 grudnia 2009 r. podpisały dobrowolne porozumienie między operatorami systemów przesyłowych w sprawie rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi.
- 3.2. Takie umowy wielostronne mają na celu zapewnienie traktowania operatora systemu przesyłowego z państwa trzeciego na zasadach równoważnych z zasadami stosowanymi wobec operatora systemu przesyłowego w kraju uczestniczącym w mechanizmie ITC.
- 3.3. W stosownych przypadkach powyższe umowy wielostronne mogą zawierać zalecenia dotyczące odpowiedniej korekty całkowitej rekompensaty o rekompensatę z tytułu udostępnienia infrastruktury w celu zapewnienia transgranicznej wymiany energii elektrycznej ustaloną zgodnie z pkt 5. Jakikolwiek korekty tego rodzaju podlegają zatwierdzeniu przez Komisję.
- 3.4. Operatora systemu przesyłowego z państwa trzeciego nie traktuje się w sposób uprzywilejowany w stosunku do operatora systemu przesyłowego uczestniczącego w mechanizmie ITC.

⁽¹⁾ Dz.U. L 198 z 20.7.2006, s. 18.

3.5. Wszystkie umowy wielostronne tego typu przedkłada się Komisji w celu wydania przez nią opinii, czy kontynuacja umowy wielostronnej przyczynia się do dokończenia budowy i funkcjonowania rynku wewnętrznego energii elektrycznej i transgranicznego handlu energią elektryczną. Opinia Komisji odnosi się w szczególności do:

- 1) faktu, czy umowa dotyczy wyłącznie rekompensat pomiędzy operatorami systemów przesyłowych z tytułu kosztów zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej;
- 2) faktu, czy spełnia się wymogi ppkt 3.2 i 3.4.

3.6. W ramach sporządzania opinii, o której mowa w ppkt 3.5, Komisja konsultuje się ze wszystkimi państwami członkowskimi, szczególnie uwzględniając opinię państw członkowskich sąsiadujących z zainteresowanym państwem trzecim.

4. Rekompensaty z tytułu strat

4.1. Rekompensaty kosztów strat w krajowych systemach przesyłowych spowodowanych zapewnieniem transgranicznej wymiany energii elektrycznej oblicza się oddzielnie od rekompensaty kosztów poniesionych w związku z udostępnianiem infrastruktury w celu zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej.

4.2. Wielkość strat w krajowym systemie przesyłowym ustala się poprzez obliczenie różnicy między:

- 1) wielkością rzeczywistych strat w systemie przesyłowym w danym okresie; oraz
- 2) szacunkową wielkością strat w systemie przesyłowym, które wystąpiłyby w danym okresie, gdyby nie prowadzono tranzytu energii elektrycznej.

4.3. Operatorzy systemów przesyłowych są odpowiedzialni za wykonanie obliczeń, o których mowa w ppkt 4.2., i publikują te obliczenia oraz zastosowaną metodę w odpowiedniej formie. Takie obliczenia mogą się opierać na szacunkowych danych dla szeregu dni w danym okresie.

4.4. Wartość strat powstałych w krajowym systemie przesyłowym w wyniku transgranicznej wymiany energii elektrycznej oblicza się na tych samych zasadach, co zasady zatwierdzone przez organ regulacyjny w odniesieniu do wszystkich strat w krajowych systemach przesyłowych. ERGEG dokonuje weryfikacji kryteriów wyceny strat na poziomie krajowym, zwracając w szczególności uwagę, aby straty wyceniane były w sposób sprawiedliwy i niedyskryminujący.

W przypadku gdy odpowiedni organ regulacyjny nie zatwierdził zasad dla obliczania strat dla okresu, w którym stosuje się mechanizm ITC, wartość strat na potrzeby mechanizmu ITC ustala się na podstawie danych szacunkowych poddanych przeglądowi ze strony wszystkich operatorów systemów przesyłowych.

5. Rekompensaty z tytułu udostępniania infrastruktury dla transgranicznej wymiany energii elektrycznej

5.1. Całkowita roczna kwota rekompensat z tytułu udostępniania infrastruktury dla transgranicznej wymiany energii elektrycznej jest rozdzielana pomiędzy operatorów systemów przesyłowych odpowiedzialnych za krajowe systemy przesyłowe, w ramach rekompensaty kosztów poniesionych w związku z udostępnianiem infrastruktury w celu zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej.

5.2. Roczną kwotę rekompensat z tytułu udostępniania infrastruktury dla transgranicznej wymiany energii elektrycznej rozdziela się pomiędzy operatorów systemów przesyłowych odpowiedzialnych za krajowe systemy przesyłowe proporcjonalnie do:

- 1) współczynnika tranzytu, który wyznacza się jako relację tranzytu w danym krajowym systemie przesyłowym i łącznego tranzytu we wszystkich krajowych systemach przesyłowych ogółem;
- 2) współczynnika zapotrzebowania, który wyznacza się jako relację wielkości tranzytu energii elektrycznej podniesionej do kwadratu w stosunku do sumy zapotrzebowania i tranzytu w danym krajowym systemie przesyłowym i wielkości tranzytu energii elektrycznej podniesionej do kwadratu w stosunku do sumy zapotrzebowania i tranzytu we wszystkich krajowych systemach przesyłowych.

Waga współczynnika tranzytu wynosi 75 %, a współczynnika zapotrzebowania 25 %.

5.3. Roczna kwota rekompensat kosztów udostępniania infrastruktury w celu zapewniania transgranicznej wymiany energii elektrycznej wynosi 100 000 000 EUR.

6. Wpłaty do funduszu ITC

6.1. Operatorzy systemów przesyłowych wnoszą do funduszu ITC wpłaty proporcjonalnie do bezwzględnej wielkości wymiany netto do swoich krajowych systemów przesyłowych i z tych systemów, wyrażonej jako udział w całkowitej bezwzględnej wielkości wymiany netto do wszystkich krajowych systemów przesyłowych i z tych systemów.

7. Opłata za korzystanie z systemu przesyłowego dla importu energii elektrycznej z państw trzecich oraz eksportu energii elektrycznej do tych państw

7.1. Opłatę za korzystanie z systemu przesyłowego wnosi się od całej wartości planowanego importu energii elektrycznej z państw trzecich oraz eksportu energii elektrycznej do tych państw, w przypadku gdy:

- 1) dane państwo nie zawarło umowy z Unią Europejską, na mocy której przyjęłoby i stosowało prawodawstwo Unii w dziedzinie energii elektrycznej; lub
- 2) operator systemu przesyłowego odpowiedzialny za system, z którego importuje się energię elektryczną lub do którego eksportuje się energię elektryczną, nie zawarł umowy wielostronnej, o której mowa w pkt 3.

Opłatę określa się w euro za megawatogodzinę.

7.2. Każdy uczestnik mechanizmu ITC pobiera opłatę za korzystanie z systemu przesyłowego dla planowanego importu i eksportu energii elektrycznej pomiędzy krajowym systemem przesyłowym a systemem przesyłowym państwa trzeciego.

7.3. Operatorzy systemów przesyłowych obliczają opłatę za korzystanie z systemu przesyłowego dla każdego roku z góry. Opłatę tę ustala się zgodnie z szacowanym wkładem w przeliczeniu na megawatogodzinę wnoszonym do funduszu ITC przez operatorów systemów przesyłowych z uczestniczących państw w oparciu o prognozowaną transgraniczną wymianę energii elektrycznej dla danego roku.

CZĘŚĆ B

WYTYCZNE DOTYCZĄCE WSPÓLNEGO PODEJŚCIA REGULACYJNEGO ODNOŚNIE DO NALICZANIA OPŁAT PRZESYŁOWYCH

1. Średnie roczne opłaty przesyłowe wnoszone przez producentów w każdym państwie członkowskim mają wartości mieszczące się w zakresach określonych w pkt 3.
2. Średnie roczne opłaty przesyłowe wnoszone przez producentów są równe średnim rocznym taryfowym opłatom przesyłowym wnoszonym przez producentów podzielonym przez ilość zmierzonej energii elektrycznej ogółem wprowadzanej rocznie przez producentów do systemu przesyłowego państwa członkowskiego.

Na potrzeby obliczeń określonych w pkt 3 opłaty przesyłowe nie obejmują:

- 1) opłat wnoszonych przez producentów za korzystanie z majątku sieciowego potrzebnego do połączenia z systemem lub za modernizację połączenia;
  - 2) opłat wnoszonych przez producentów odnośnie do usług dodatkowych;
  - 3) specjalnych opłat z tytułu strat w systemie przesyłowym wnoszonych przez producentów.
3. Wartość średnich rocznych opłat przesyłowych wnoszonych przez producentów mieści się w zakresie od 0 do 0,5 EUR/MWh, z wyjątkiem opłat stosowanych w Danii, Szwecji, Finlandii, Rumunii, Irlandii, Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Wartość średnich rocznych opłat przesyłowych wnoszonych przez producentów w Danii, Szwecji i Finlandii mieści się w zakresie od 0 do 1,2 EUR/MWh.

Wartość średnich rocznych opłat przesyłowych wnoszonych przez producentów w Irlandii, Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej mieści się w zakresie od 0 do 2,5 EUR/MWh, zaś w Rumunii w zakresie od 0 do 2,0 EUR/MWh.